

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W BRZESKU**

**Stan sanitarny powiatu brzeskiego
w 2023 roku**

BRZESKO
23 stycznia 2024 r.

Spis treści:

	strona
1. Zasadnicze cele PPIS w Brzesku na 2023 rok.	3
2. Nadzór epidemiologiczny.	4
3. Nadzór sanitarny nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi	6
4. Higiena dzieci i młodzieży	13
5. Higiena komunalna	18
6. Higiena pracy	22
7. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	25
8. Oświata zdrowotna i promocja zdrowia.	27
9. Punkt przyjmowania próbek i wydawania wyników.	32
10. Ogólna ocena stanu sanitarnohigienicznego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie brzeskim w 2023 r.	34

1.ZASADNICZYM CELEM PPIS W BRZESKU W 2023 ROKU BYŁO:

- I. Zachowanie priorytetu tworzenia warunków organizacyjnych do utrzymania - odpowiednio do właściwości rzeczowej - właściwego (dobrego) stanu sanitarnohigienicznego i zapewnienia możliwie najwyższego poziomu (pomyślnego) bezpieczeństwa epidemiologicznego na terenie powiatu brzeskiego, celem zachowania zdrowia i dobrego stanu psychofizycznego jego mieszkańców.

- II. Osiągnięcie i utrzymanie - określonego budżetem zadaniowym, ale także faktycznymi, uzasadnionymi potrzebami powiatu brzeskiego - potencjału organizacyjnego oraz struktury etatowej, a także stałe doskonalenie w realizacji zadań zakresowych i zlecanych.

Cele te zostały osiągnięte

2. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY

2.1. Nadzór nad chorobami zakaźnymi

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzesku w 2023 roku wpłynęło 2161 (235 stanowiły zgłoszenia grypy) zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne z terenu powiatu brzeskiego.

Zarejestrowano między innymi zgłoszenia jednostek chorobowych, które zamieszczone w poniżej:

Jednostka chorobowa	2022	2023
Salmonelloza zatrucia pokarmowe	20	28
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	106	15
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	272	168
Płonica	20	125
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes (Róża)	10	16
Borelioza z Lyme	110	135
Kleszczowe zapalenie mózgu	5	6
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	3	6
Ospa wietrzna	190	286
Różyczka	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	0	0
Świnka	0	3
Grypa (przypadki potwierdzone i niepotwierdzone laboratoryjnie)	26	235
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	3617	764
Gruźlica	12	8
Tężec	1	0
Krztusiec	0	1

Porównania dotyczą analogicznych okresów tj.: lat 2022 do 2023.

Odnotowano wzrost zachorowań na:

- Płonica- w 2023 roku zarejestrowano 125 przypadków, w 2022 roku zarejestrowano 20 przypadków zachorowań
- Borelioza z Lyme- w 2023 roku zarejestrowano 135 przypadków, w 2022 roku zarejestrowano 110 przypadków

- Ospa wietrzna- w 2023 roku zarejestrowano 286 zachorowań - w 2022 roku zarejestrowano 190 zachorowań
- Grypa (przypadki potwierdzone testami) w 2023 zarejestrowano 23 przypadki, w 2022 zarejestrowano 26 potwierdzonych przypadków
- Salmonelloza zatrucia pokarmowe w 2023 roku zarejestrowano 28 przypadków – w 2022 roku zarejestrowano 20 przypadków

Odnotowano spadek zachorowań na:

- Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) w 2023 roku zanotowano 764 przypadki zakażeń, w 2022 roku zarejestrowano 3617
- Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy w roku 2023 - 15 zachorowań, podczas gdy w analogicznym okresie 2022 roku odnotowano 106 zachorowań,
- W 2023 roku zarejestrowano 8 zachorowań na gruźlicę – w 2022 roku zarejestrowano 12 zachorowań

Pozostałe jednostki chorobowe pozostają na poziomie roku ubiegłego.

2.2 Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne są jedną z podstawowych zasad profilaktyki chorób zakaźnych. Dobre wykonawstwo szczepień ochronnych wynika z pracy punktów szczepień, prowadzonego nadzoru, stanu uświadomienia rodziców, zaopatrzenia i dystrybucji szczepionki. Na terenie powiatu brzeskiego zaczynają odgrywać coraz większą rolę ruchy antyszczepionkowe.

Rodzice już na oddziale noworodkowym podpisują oświadczenie braku zgody na szczepienia ochronne swojego dziecka. W roku 2023 do osób uchylających się od szczepień wystosowano 183 pism z prośbą o uzupełnienie szczepień ochronnych. Upomnienia wystawiono dla 14 osób uchylających się od szczepień ochronnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzesku sprawuje nadzór nad 25 punktami szczepień. W roku 2023 przeprowadzano w punktach szczepień 25 kontroli sanitarnych – które nie wykazały nieprawidłowości oraz 1 kontrolę sanitarną tematyczną przeprowadzoną w związku przerwaniem łańcucha chłodniczego, podczas której stwierdzono nieprawidłowości. Do przerwania łańcucha chłodniczego doszło podczas gwałtownych burz przetaczających się nad powiatem brzeskim. W ciągu roku odnotowano 10 odczynów poszczepiennych: 6 odczynów poszczepiennych u dzieci po szczepieniach wykonanych zgodnie z kalendarzem szczepień po szczepionkach: Tetraxim – 2 odczyny poszczepienne, Priorix - 1 odczyn poszczepienny, Bexero – 3 odczyny poszczepienne, Infanrix hexa -1 odczyn poszczepienny, Hexacima -1, Prewenar 13 – 1 odczyn poszczepienny, DTP- 1 odczyn poszczepienny

Szczepionka w punktach szczepień przechowywana prawidłowo temperaturze 2-8 st. C, w

lodówkach, które zaopatrzone są w całodobowy monitoring temperatury z powiadamianiem SMS w przypadku przekroczeń temperatury lub braku zasilania energii. Świadczeniodawcy systematycznie doposażają swoje placówki w urządzenia UPS do podtrzymywania energii elektrycznej w lodówkach ze szczepionkami.

2.3 Lecznictwo

Nadzorem objęto 145 obiektów. W roku 2023 przeprowadzono 106 kontroli w zakresie sprawowania nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia w których udzielane są świadczenia zdrowotne. Na wniosek strony został przesunięty termin wykonania decyzji. Zarejestrowano 21 ognisk epidemiczne na oddziałach szpitalnych Szpitala Powiatowego w Brzesku. W 11 przypadkach uzyskano biologiczny czynnik chorobotwórczy - SARS CoV-2, pozostałe biologiczne czynniki to: Pseudomonas aeruginosa KPC(+), Klebsiella pneumoniae MBL (NDL) Clostridioides difficile, Norowirus. Wszystkie ogniska zostały wygaszone.

3. NADZÓR SANITARNY NAD OBIEKTAMI ŻYWNOŚCIOWO- ŻYWIENIOWYMI

Do zadań Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku należy stały nadzór sanitarny nad warunkami produkcji, obrotu i jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz przedmiotów użytku mających wpływ na zdrowie człowieka.

W szczególności do zadań sekcji należy:

- prowadzenie bieżących, tematycznych oraz interwencyjnych kontroli sanitarnych dotyczących higieny produkcji i obrotu żywnością;
- nadzór nad jakością wody używanej w obiektach produkcji i obrotu żywnością;
- prowadzenie postępowania administracyjnego w nadzorowanych obiektach,
- nadzór nad transportem żywności oraz handlem obwoźnym;
- nadzór nad żywnością w obiektach ruchomych i tymczasowych,
- pobieranie próbek żywności, przedmiotów użytku oraz kosmetyków w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności oraz w ramach kontroli doraźnych,
- przeprowadzanie testów jakości tłuszczów smażalniczych w zakładach żywienia zbiorowego,
- rozpatrywanie wniosków na niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych oraz stan sanitarny obiektów;
- udział w opracowaniu ognisk zatruc pokarmowych;
- nadzór nad wytwórniami i miejscami obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- podejmowanie działań w stosunku do niebezpiecznej żywności znajdującej się

w obrocie na podstawie powiadomień alarmowych z obszaru kraju oraz innych krajów członkowskich UE i EFTA w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności (RASFF),

- prowadzenie bazy danych obiektów będących pod nadzorem PPIS w Brzesku,
- przeprowadzanie granicznych kontroli sanitarnych oraz wydawanie świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przeznaczony do kontaktu z żywnością przekraczający granicę,
- współpraca z innymi jednostkami zajmującymi się nadzorem nad jakością zdrowotną żywności, jak Inspekcja Weterynaryjna, Państwowa Inspekcja Handlowa, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Krajowa Administracja Skarbowa, Wojskowy Ośrodek Medycyny Prewencyjnej,
- sporządzanie planów oraz sprawozdań z zakresu prowadzonych działań.

3.1 Na terenie powiatu brzeskiego nadzorem sanitarnym w roku 2023 objęto 893 obiektów produkujących, wprowadzających do obrotu żywność w tym:

- zakłady produkcji żywności – 179
- zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego (bloki żywienia w szpitalach, domach pomocy społecznej, stołówki szkolne i przedszkolne w tym z usługą cateringową) – 135
- zakłady żywienia typu otwartego (restauracje, mała gastronomia) - 125,
- zakłady obrotu środkami spożywczymi (sklepy, hipermarkety, hurtownie, kioski, inne obiekty obrotu, apteki, środki transportu) – 430
- wytwórnie materiałów do kontaktu z żywnością – 5,
- miejsca obrotu materiałami do kontaktu z żywnością - 25,

W 2023 roku przeprowadzono łącznie 677 kontroli, w tym 91 interwencyjnych oraz 3 kontrole graniczne w związku ze zgłoszonym eksportem środków spożywczych. Kontrole interwencyjne przeprowadzane były w związku ze zgłaszanymi wnioskami dot. nieprawidłowości w obiektach żywieniowych oraz obrotu żywnością, a także w związku z powiadomieniami wynikającymi z systemu RASFF. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dot. stanu sanitarno-technicznego w nadzorowanych obiektach wszczęto 112 postępowań administracyjnych, wydano 162 decyzje płatnicze oraz nałożono 62 mandaty karne na kwotę 11960 zł. Wydano 271 decyzji administracyjnych, w tym 26 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, 77 decyzji umarzających postępowanie administracyjne oraz 79 decyzji wykreślających zakład z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

W związku z rozpoczęciem działalności lub poszerzeniem zakresu prowadzonej działalności

wydano 89 decyzji zatwierdzających. W ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności pobrano do badania 157 próbek środków spożywczych i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Zakwestionowano 1 próbkę suplementu diety ze względu na niewłaściwe znakowanie. Ponadto w związku ze zgłaszanymi nieprawidłowościami na jakość produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności pobrano 7 próbek, które nie zostały zakwestionowane.

3.2 Wskaźniki działalności nadzorczej w 2023 r.

Liczba obiektów wg ewidencji	906
Liczba obiektów skontrolowanych	500
Liczba kontroli	677
Liczba wszczęć postępowania administracyjnego	112
Liczba decyzji administracyjnych, w tym wykreślających z rejestru	271/879
Liczba decyzji płatniczych	162
Liczba nałożonych mandatów	62
Kwota nałożonych mandatów (zł)	11960
Liczba wniosków do MPWIS o nałożenie kary pieniężnej	0
Liczba decyzji zatwierdzających	89

Najczęstszymi stwierdzanymi nieprawidłowościami podczas przeprowadzanych kontroli w nadzorowanych obiektach, co do których wydano decyzje administracyjne było:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów, posadzek w pomieszczeniach zakładu,
- stan sanitarny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu,
- przechowywanie środków spożywczych w niewłaściwych warunkach (niewłaściwa temperatura, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brudne regały i półki, żywność niezabezpieczona przed wtórnym zanieczyszczeniem),
- wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych,
- brak wdrożenia i przestrzegania procedur GHP/GMP i zasad systemu HACCP.

a) Zakłady produkujące żywność:

Nadzorem objęto 179 obiektów, w tym wytwórnie lodów, automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, młyny, wytwórnie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, browar, wytwórnie substancji dodatkowych, wytwórnie wyrobów garmażeryjnych, gospodarstwa rolne. Pod nadzorem PPIS w Brzesku znajdują się zarówno zakłady produkujące i dostarczające żywność na rynek lokalny (tj. piekarnie, ciastkarnie, automaty do lodów, młyny), jak i obiekty zaopatrujące rynek krajowy i rynki zagraniczne (tj. browar, wytwórnia

środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, przetwórnia owocowo-warzywna, wytwórnia substancji dodatkowych).

Najczęściej stwierdzone uchybienia to:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń produkcyjnych;
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych;
- brak segregacji, niewłaściwe przechowywane środków spożywczych w tym jaj stosowanych do produkcji;
- nieszczelne drzwi
- brudne urządzenia
- brak do wglądu orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych

Skontrolowano 71 obiektów, w 10 stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne.

W 2 obiektach z uwagi na liczne nieprawidłowości sanitarno-higieniczne (w tym m.in. obecność szkodników) wydano decyzje nakazujące wstrzymanie działalności z rygorem natychmiastowym. Po doprowadzeniu do należytego stanu sanitarnego działalność ww. zakładów została wznowiona. Ponadto przeprowadzono 3 kontrole partii towarów objętych kontrolą graniczną, w wyniku której wydano 11 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy.

Ogółem przeprowadzono 100 kontroli, wydano 23 decyzje administracyjne, 22 decyzje płatnicze oraz nałożono 4 mandaty karne na kwotę 1450 zł.

b) Obiekty obrotu handlowego żywnością

Nadzorem sanitarnym objęto 430 obiektów obrotu żywnością. Na terenie powiatu brzeskiego znajduje się 23 obiekty o dużej powierzchni handlowej zaliczanych pod względem powierzchniowym do marketów. Placówki te znajdują się pod szczególnym nadzorem ze względu na różnorodność sprzedawanego asortymentu towaru.

Przeprowadzono 359 kontroli w 252 zakładach, w tym 71 kontroli interwencyjnych, wydano 68 decyzji administracyjnych, 90 decyzji płatniczych, nałożono 42 mandaty karne na kwotę 7310 zł.

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń (ściany, sufity, podłogi)
- niewłaściwy stan techniczny wyposażenia i sprzętów.

Nieprawidłowości natury higienicznej to najczęściej:

- nieprawidłowy stan sanitarnohigieniczny pomieszczeń, , stanowisk, urządzeń, sprzętu,
- wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych;
- brak bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniach;

- brak segregacji asortymentów w urządzeniach chłodniczych,
- nieprzestrzeganie lub brak procedur GHP/GMP;
- brak zapisów wynikających w GHP/GMP oraz systemu HACCP

Przeprowadzono 359 kontroli w 252 zakładach, w tym 71 kontroli interwencyjnych, wydano 68 decyzji administracyjnych, 90 decyzji płatniczych, nałożono 42 mandaty karne na kwotę 7310 zł.

W związku z dużą ilością i różnorodnością oferowanej żywności w trakcie kontroli zwracano uwagę m.in. na warunki przechowywania żywności, w szczególności żywności nietrwałej mikrobiologicznie i konfekcjonowanej w miejscu sprzedaży, prawidłowości sprzedaży żywności pochodzenia zwierzęcego w tym źródeł pochodzenia, warunków transportu, temperatury składowania, dokumentacji towarzyszącej oraz sprzedaży owoców i warzyw pod kątem dokumentacji związanej z identyfikacją dostawców oraz kraju pochodzenia.

c) Zakłady żywienia zbiorowego

Nadzorem objęto 267 zakładów żywienia zbiorowego w tym: 125 zakładów żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, obiekty małej gastronomii, w tym w obiektach ruchomych, gospodarstwa agroturystyczne) oraz 135 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego (stołówki szkolne i przedszkolne, bloki żywienia w szpitalach, w domach opieki społecznej, stołówki na półkoloniach, obozach i zimowiskach, stołówki pracownicze) oraz 7 zakładów usług cateringowych.

Najczęściej stwierdzone uchybienia to:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń produkcyjnych;
- brak segregacji, niewłaściwe przechowywane,
- przeterminowane środki spożywcze
- brak zapisów z procedur GHP/GMP oraz systemu HACCP;

Przeprowadzono 202 kontrole w 163 zakładach, wydano 48 decyzji administracyjnych, 50 decyzji płatniczych, nałożono 16 mandatów karnych na kwotę 3200 zł.

- Stołówki w placówkach szkolnych i przedszkolnych

W części obiektów przeprowadzone były bieżące remonty i modernizacje, placówki zostały wyposażone w nowe urządzenia i sprzęty. Podczas kontroli przeprowadzono oceny żywienia dzieci i młodzieży w placówkach zgodnie z aktualnymi rekomendacjami oraz przepisami prawnymi z zakresu żywienia dzieci i młodzieży, a także spełnienia odpowiednich wymagań dla danej grupy wiekowej, wynikające z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej.

Ze 100 placówek szkolnych i przedszkolnych znajdujących się pod nadzorem PPIS w Brzesku, kontrole przeprowadzono w 43 placówkach (łącznie 48 kontroli), w 3 stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego pomieszczeń kuchennych oraz

dokumentacji Dobrej Praktyki Higienicznej oraz procedur HACCP. W dwóch obiektach nieprawidłowości zostały usunięte, natomiast termin wykonania decyzji w jednym z zakładów został przesunięty na przyszły rok w związku z brakiem zabezpieczenia środków finansowych w budżecie na 2023 r. na dokończenie przebudowy węzła kuchennego. Ponadto przeprowadzono 13 kontroli żywienia na zimowiskach, półkoloniach i obozach, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości.

- Stołówki w szpitalach

Pod nadzorem znajdują się 3 stołówki szpitalne, w tym 1 w systemie cateringowym, wszystkie zostały skontrolowane w roku 2023 r. Podczas kontroli poza stanem sanitarno-technicznym ocenione zostało również żywienie pacjentów, nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. placówkach.

- Pozostałe zakłady żywieniowe typu otwartego

Grupa obejmuje zarówno restauracje, w tym świadczące usługi cateringowe, zakłady małej gastronomii w obiektach stałych, tymczasowych oraz ruchomych, jak i gospodarstwa agroturystyczne.

Przeprowadzono 120 kontroli w 91 obiektach, nieprawidłowości stwierdzono w 15 zakładach.

Najczęściej powtarzające się nieprawidłowości to:

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń kuchennych,
- brak do wglądu dokumentacji Dobrych Praktyk Higienicznych i Produkcyjnych oraz dokumentacji systemu HACCP,
- brak do wglądu orzeczeń z badań przeprowadzonych do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników.

W związku z nieprawidłowościami tj. niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń, urządzeń, sprzętów, niewdrożenie procedur wynikających z dokumentacji HACCP, wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych oraz przechowywanie żywności w niewłaściwych warunkach temperaturowych, nałożono 12 mandatów karnych na łączną kwotę 2500 złotych.

- Wytwórnice i miejsca obrotu materiałów do kontaktu z żywnością

Nadzorem objęto 30 obiektów, w tym 5 zakładów produkujących materiały i wyroby do kontaktu z żywnością. Na terenie powiatu produkowane są opakowania metalowe (puszki napojowe, żywnościowe oraz wieczka), kubki papierowe, niewielkie ilości wyrobów ceramicznych oraz prowadzone jest zdobienie wyrobów szklanych.

W 2023 r. przeprowadzono 16 kontroli, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto pobrano 7 próbek wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w tym 3

wyroby wyprodukowane na terenie powiatu, wyniki przeprowadzonych analiz były zgodne z obowiązującymi przepisami.

d) Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną.

Nadzór nad jakością zdrowotną żywności sprawuje kilka organów o charakterze inspekcyjnym. Obok Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzór nad produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego sprawuje Inspekcja Weterynaryjna. Na poziomie powiatowym podpisane są odpowiednie porozumienia pomiędzy inspekcjami co skutkuje stałą, bieżącą współpracą polegającą w szczególności na prowadzeniu wspólnych szkoleń, wymianie informacji.

W 2023 r. nie przeprowadzono wspólnych kontroli z IW.

W rama współpracy otrzymano od GLW 14 powiadomień alarmowych związanych z niewłaściwą jakością produktów pochodzenia zwierzęcego. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego stwierdzono, że kwestionowane wyroby zostały wycofane z obrotu.

3.3. Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Zgodnie z opracowanym „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa małopolskiego” pobierane są próbki żywności do badań laboratoryjnych. Pobierane są one u producentów oraz w miejscach obrotu hurtowego i detalicznego.

W 2023 r. pobrano do badania 155 próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu oraz 9 próbek doraźnych. Zakwestionowano 1 próbkę suplementu diety ze względu na niewłaściwe znakowanie.

3.4. Postępowanie w ramach systemu RASFF

RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed) służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie będącymi członkami tego systemu. Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych w wyniku zidentyfikowania takich produktów.

Do wymiany informacji w obrębie systemu służą przygotowane formularze obejmujące trzy rodzaje powiadomienia:

- powiadomienie alarmowe (zwane także powiadomieniem o zagrożeniu) oznacza powiadomienie w iRASFF o poważnym bezpośrednim lub niebezpośrednim ryzyku związanym z żywnością, materiałem do kontaktu z żywnością lub paszą, które wymaga

lub może wymagać podjęcia szybkich działań przez innego członka sieci RASFF (inny kraj członkowski);

- powiadomienie informacyjne oznacza powiadomienie w iRASFF o bezpośrednim lub niebezpośrednim ryzyku związanym z żywnością, materiałem do kontaktu z żywnością lub paszą, które nie wymaga podjęcia szybkich działań przez innego członka sieci RASFF (inny kraj członkowski);
- powiadomienie news (zwane także powiadomieniem o aktualnych zdarzeniach) oznacza powiadomienie w iRASFF o ryzyku związanym z żywnością, materiałem do kontaktu z żywnością lub paszą zgodnie, które pochodzi z nieformalnego źródła, zawiera niezweryfikowane informacje lub dotyczy jeszcze niezidentyfikowanego produktu.

W 2023 r. otrzymano 9 powiadomień alarmowych oraz 29 powiadomień informacyjnych. W związku z prowadzeniem postępowania wyjaśniającego przeprowadzono 59 kontroli, w przypadku stwierdzenia w obrocie kwestionowanych środków spożywczych objętych powiadomieniem zostały one wycofywane z obrotu.

3.5. Zatrucia pokarmowe

W 2023 r. nie zgłoszono żadnego zatrucia pokarmowego związanego z żywieniem prowadzonym na terenie powiatu.

3.6. Wnioski na stan sanitarny

W 2023 r. przyjęto 22 sygnały obywatelskie w sprawie niewłaściwej jakości żywności wprowadzanej do obrotu w 2 zakładach produkcyjnych, 12 sklepach i 8 zakładach żywienia zbiorowego otwartego. Sygnały dotyczyły niewłaściwej jakości środków spożywczych i potraw wprowadzanych do obrotu oraz nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego zakładów. Cztery z nich były uznane za zasadne lub częściowo zasadne, podjęto odpowiednie działania, które doprowadziły do poprawy stanu w zakładach. Pozostałe wnioski rozpatrzono negatywnie – kontrole nie potwierdziły nieprawidłowości we wskazanym zakresie.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano zwiększoną świadomość konsumentów i przedsiębiorców w zakresie przestrzegania higieny w produkcji i obrocie żywnością. Skutkiem tego jest stałe podnoszenie standardów sanitarno-technicznych przez przedsiębiorców w zakładach poprzez unowocześnianie i modernizacje pomieszczeń i wyposażenia zakładów oraz szkolenia pracowników.

4. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Stanowisko d.s. Higieny Dzieci i Młodzieży obejmuje nadzorem sanitarnym placówki

oświatowo – wychowawcze (żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe, zespoły szkół (w skład których wchodzi przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe), szkoły ponadgimnazjalne, placówki pracy pozaszkolnej, wypoczynku i rekreacji, łącznie 147 placówek, w tym placówki podległe pod Starostwo Powiatowe – Wydział Edukacji.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2023 r, przeprowadzono 170 kontroli realizując kontrole planowane kompleksowe oraz doraźne, z czego 102 to kontrole planowe, 15 kontroli wypoczynku zimowego, 18 kontroli wypoczynku letniego, 25 kontroli z przygotowania do nowego roku szkolnego 2023/2024, 4 kontrole tematyczne, 2 interwencyjne, 1 sprawdzająca i 3 kontrole poboru próbek (obiekty inne niż oświatowe).

Kontrole interwencyjne dotyczyły 2 obiektów:

- publiczne przedszkole w Uszwi na niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń – kontrola niepotwierdzona,
- zespół szkolno-przedszkolny w Sufczynie dotycząca organizacji sprzedaży ciast przygotowywanych przez rodziców (Dyrektor placówki wycofała się z organizacji takich imprez), oraz podejrzenia wszawicy u dzieci. Podczas kontroli udostępniono do wykorzystania ulotki dotyczące profilaktyki wszawicy, oraz poradnik GIS dotyczący przygotowywania żywności w warunkach domowych.

Ponadto wpłynęła anonimowa skarga na zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń warsztatowych przy Zespole Szkół Technicznych i Branżowych w Brzesku. Interwencję przeprowadzono podczas kontroli kompleksowej placówki – wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie usterek stwierdzonych podczas kontroli.

Oceniono, iż w złym stanie sanitarnotechnicznym było 13 placówek. Dotyczy to: 2 przedszkoli (publiczne w Gnojniku i niepubliczne w Sufczynie), 5 szkół podstawowych (publiczne - Biadoliny Szlacheckie, Wojakowa, Jurków i niepubliczne – Wytrzyszczka i Łęki), 5 Zespołów Szkolno-Przedszkolnych, (Sufczyn, Złota, Borzęcin Górny, Czchów i ZSTiB w Brzesku), i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Złotej. W 10 placówkach stwierdzono brak wyników potwierdzających wykonanie pomiarów oświetlenia sztucznego (elektrycznego), weryfikujących jego poprawność, dodatkowo w 1 szkole podstawowej stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny urządzeń i sprzętu na ogólnodostępnym placu zabaw dla dzieci, w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Złotej stwierdzono zły stan techniczny ogrodzenia placówki. Ponadto w 2 placówkach nie przedstawiono do wglądu aktualnego protokołu z zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Wydano 14 decyzji administracyjnych, (z czego 3 decyzje umarzające, w 3 placówkach

wydano decyzje dotyczące zapewnienia właściwego, zgodnego z PN oświetlenia sztucznego (elektrycznego), dla których wykonane pomiary wykazały niespełnienie obowiązujących normatywów i/lub równości oświetlenia i 16 decyzji płatniczych. 6 decyzji nakazowych zostało wykonane w terminie, natomiast termin wykonania pozostałych decyzji ustalono na następny rok kalendarzowy.

Pracownik pionu higieny dzieci i młodzieży prowadził kontrole sanitarne turnusów wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży. Łącznie przeprowadzono 33 kontrole sanitarne, w tym 19 kontroli turnusów wypoczynku organizowanego w miejscu zamieszkania. Wypoczynek w miejscu zamieszkania organizowano głównie w szkołach podstawowych, zespołach szkół, w centrach kultury, obiektach sportowych czy w szkołach językowych.

Na skontrolowanych turnusach z wypoczynku skorzystało łącznie 1,237 dzieci i młodzieży, w tym z wypoczynku letniego 798 dzieci, z czego 341 dzieci i młodzieży z wypoczynku organizowanego w miejscu zamieszkania. Z wypoczynku zimowego skorzystało 630 uczestników, w tym z zorganizowanych zajęć w miejscu zamieszkania 439 dzieci.

W 2023 r., zostały zrealizowane wszystkie zasadnicze zamierzenia w zakresie higieny dzieci i młodzieży:

- sprawowano nadzór nad warunkami sanitarnohigienicznymi w placówkach oświatowo – wychowawczych, opiekuńczych, pracy pozaszkolnej, wypoczynku i rekreacji,
- sporządzono i przekazano sprawozdania z działalności pionu:
  - sprawozdanie statystyczne MZ-53 wraz załącznikami za 2022 r,
  - sprawozdanie opisowe za 2022 r,
  - sprawozdania roczne i kwartalne na druku MZ – 45,
  - ocenę stanu sanitarnego w placówkach oświatowo – wychowawczych za rok 2022,
  - meldunki z przebiegu zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży w 2022 r
  - ocenę zbiorczą z wypoczynku zimowego i letniego w 2022 r,
  - informację o stanie przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego 2023/2024,
  - informację dotyczącą posiadania przez szkoły i placówki oświatowe certyfikatów na sprzęt sportowy i meble zakupione po 1997 r,
  - kontynuowano współpracę z organami prowadzącymi działalność placówek nadzorowanych, w zakresie poprawy stanu technicznego i infrastruktury obiektów,

Podczas przeprowadzanych, bieżących kontroli sanitarnych szczególnej uwadze podlegają następujące aspekty działalności placówki:

- warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach i przedszkolach,
- sposób organizacji i wyposażenia stanowiska pracy, z którego korzysta uczeń, w szczególności czy zapewniono właściwy rodzaj sprzętu i mebli edukacyjnych,
- przestrzeganie zasad higieny pracy umysłowej ucznia - rozkład zajęć w ciągu dnia i tygodnia),
- nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w pracowniach chemicznych (odpowiednie oznakowanie, przechowywanie, karty charakterystyki, odzież ochronna dla pracownika pracowni),
- nadzór nad warunkami funkcjonowania pracowni komputerowych i świetlic,
- nadzór nad przestrzeganiem zakazu palenia tytoniu na terenie szkoły,
- nadzór nad zimowym i letnim wypoczynkiem dzieci i młodzieży.

Oceniając warunki do utrzymania higieny osobistej stwierdzono, że wszystkie placówki posiadają instalację bieżącej, zimnej i ciepłej wody, co jest szczególnie istotne w kontekście wymagań określonych w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1604),. W przebiegu kontroli pomieszczeń higieniczno-sanitarnych zwraca się uwagę, aby umywalki były zaopatrzone w mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki do rąk, środki dezynfekcyjne, kosze na odpady, a w przypadku WC - pojemniki z papierem toaletowym. Kontrolowanym aspektem sanitarnym są również warunki związane z właściwym stosowaniem i przechowywaniem środków czystości w tym środków dezynfekcyjnych.

Stanowisko pracy, z którego korzysta uczeń (sprzęt i meble edukacyjne), ma istotny wpływ na jego postawę i zdrowie, dlatego też ważne jest, aby każdy uczeń korzystał z mebli dostosowanych do jego wzrostu. W związku z tym zwraca się uwagę na odpowiedni dobór mebli dla uczniów, ich stan techniczny, posiadany certyfikat oraz parametry ergonomiczne. Z przeprowadzonych kontroli wynika, że sukcesywnie, w miarę możliwości, sprzęt i meble edukacyjne są wymieniane na nowe, posiadające atesty lub certyfikaty.

Oceniono 109 stanowisk meblowych, oznakowane właściwie i dostosowane do ergonomii dzieci przedszkolnych.

Oceniając infrastrukturę sportową, wykorzystywaną do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach stwierdza się, że sytuacja ulega poprawie. Przy Szkołach Podstawowych w Mokrzykach i Strzelcach Wielkich, uruchomiono nowe hale sportowe mieszczące pełnowymiarowe boisko, a także dwukondygnacyjne zaplecze sportowe. W szkole Podstawowej w Kątach w trakcie budowy jest pełnowymiarowa Hala gimnastyczna z zapleczem sanitarnym i 3 klasy lekcyjne. W kilku placówkach powiatu brzeskiego zostały przeprowadzone lub nadal trwają prace remontowo-budowlane, związane z termomodernizacją zewnątrz i wewnątrz budynków - montaż energooszczędnego oświetlenia, przebudowa systemów grzewczych, systemów wentylacji i klimatyzacji, zastosowanie nowoczesnych systemów zarządzania budynkami, czy instalacji technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii, docieplenie, wymiana kotłów ciepłych, wymiana instalacji elektrycznej, wymiana stolarki drzwiowej, wymiana dachów, założenie fotowoltaiki, budowa hal gimnastycznych z pełnym zapleczem sanitarnym, budowa nowych boisk wielofunkcyjnych i placów zabaw.

W ramach higienicznej oceny pracy umysłowej ucznia dokonuje się oceny rozkładu zajęć edukacyjnych. Zwraca się uwagę na równomierne rozłożenie zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia oraz godziny rozpoczynania zajęć (różnica w rozpoczęciu zajęć w poszczególnych dniach nie powinna być większa niż 1 godzina podobnie jest przy ilości godzin w poszczególnych dniach tygodnia). Poddano ocenie rozkład zajęć szkolnych w 32 szkołach podstawowych i 10 zespołach szkolnych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Prowadzone są również kontrole gabinetów chemicznych i klaso-pracowni chemicznych. Zwraca się uwagę na odpowiednie przechowywanie i zabezpieczenie substancji i preparatów chemicznych, ich właściwe oznakowanie, karty charakterystyki, terminy ważności odczynników. Przeteterminowane substancje i preparaty chemiczne uznawane są jako odpady i należy z nimi postępować jak odpadami niebezpiecznymi.

Pracownię komputerową posiada każda szkoła. Pomieszczenia przeznaczone na tego typu pracownię posiadają w większości właściwy metraż w stosunku do liczby znajdujących się tam komputerów. Zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe odległości między sąsiednimi monitorami powinny wynosić co najmniej 0,6 m, a między pracownikiem i tyłem sąsiedniego monitora - co najmniej 0,8 m.

Większość z kontrolowanych szkół posiada świetlice działające zgodnie ze zgłaszanymi przez rodziców potrzebami. Sprzęt, urządzenia i zabawki służące dzieciom nieuszkodzone,

spełniają wymagania bezpieczeństwa. Pod opieką jednego opiekuna przebywa 25 uczniów.

Coraz więcej szkół korzysta z cateringu w celu zapewnienia uczniom gorącego posiłku. W większości szkół podstawowych i zespołach szkolno-przedszkolnych wydawane są ciepłe posiłki dla dzieci i młodzieży, są to posiłki przygotowywane na miejscu, lub dowożone z innej placówki (catering). W 2023 r, z obiadów jedno lub dwudaniowych skorzystało 2,910 uczniów w szkołach podstawowych, (z czego dofinansowanych z GOPS lub MOPS 274 posiłki), oraz 1,118 uczniów zespołów szkolnych (z czego dofinansowanych MOPS lub GOPSW – 57 posiłków). We wszystkich placówkach w klasach I – V zorganizowane są dodatkowe posiłki, organizowane w ramach szkolnych programów pod nazwą „owoce i mleko w szkole”, z których skorzystało 3071 uczniów szkół podstawowych i 896 uczniów zespołów szkolnych. Ze względu na dużą ilość uczniów korzystających z ciepłych posiłków w większości szkół wydłużono przerwę obiadową tak, aby każdy uczeń miał możliwość, aby spokojnie zjeść ten posiłek.

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, w kilku placówkach nastąpiła poprawa standardu funkcjonujących stołówek poprzez ich remont lub doposażenie.

W ocenianym roku współpracowano z Wójtami Gmin, Burmistrzami, Starostą Powiatowym. Pozyskiwano informacje dotyczące aktualizacji ewidencji placówek nauczania i wychowania na terenie powiatu, współpracowano z gminami odnośnie przygotowania placówek do nowego roku szkolnego. Sporządzano sprawozdania dotyczące oceny stanu sanitarnego placówek nauczania i wychowania na terenie powiatu.

Podczas kontroli placówek oświatowych stwierdzono, że we wszystkich obiektach przestrzegany jest zakaz palenia (w widocznych miejscach umieszczone odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na terenie placówki).

5. HIGIENA KOMUNALNA

5.1. Nadzór nad warunkami higieny środowiska.

Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej (SNHK) w ewidencji nadzoru na rok 2023 posiadała 400 obiektów. Do kontroli na rok 2023 wytypowano 179 obiektów.

W 2023 r. Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej wykonała 232 kontrole (177 kontroli z bieżącego nadzoru sanitarnego, 24 nadzorów nad ekshumacją zwłok, 5 interwencyjnych, 26 kontroli odbiorowych) pobrała 114 próbek wody do badań.

W toku działalności SNHK wydano:

- 64 decyzji merytorycznych, w tym 30 w związku z nadzorem nad obiektami, bądź wodą do spożycia, 33 decyzji związanych z wykonaniem ekshumacji,
- 11 decyzji płatniczych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w kontrolowanych obiektach, 12 decyzji w związku z nadzorem nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi, 5 decyzji za wydanie ocen wody dla celów weterynaryjnych.
- 13 postanowień związanych ze sprowadzeniem zwłok z zagranicy,
- 8 opinie sanitarne: opiniująca projekty uchwał i regulaminy utrzymywania czystości w gminie Brzesko, Dębno 2, Iwkowa 3, Borzęcin opinia sanitarna ws. miejsca do kąpieli,
- 25 orzeczeń o jakości wody dla potrzeb Inspekcji Weterynaryjnej

5.2. Woda do spożycia:

a) liczba urzędzeń dostarczających wodę:

- 12 wodociągów publicznych;
- 1 wodociąg zakładowy;
- 4 indywidualnych ujęć wykorzystywanych do celów publicznych lub działalności gospodarczej;
- 8 studni publicznych;
- pobrano 114 próbek wody w zakresie nadzoru nad wodą do spożycia

Wszystkie z powyższych urzędzeń dostarczających wodę, są objęte nadzorem w zakresie przydatności wody do spożycia. Ponadto 4 z nich zostały skontrolowane w ramach bieżącego nadzoru sanitarno-higienicznego,

b) liczba urzędzeń dostarczających wodę odpowiadającą wymaganiom - 17;

c) liczba wydanych decyzji administracyjnych stwierdzających:

- brak przydatności wody do spożycia – 2 decyzje o braku przydatności wody do spożycia -wodociąg publiczny Gnojnik (bakterie grupy coli)-
- wodociąg publiczny Iwkowa Nagórze (Bakterie grupy coli, E. coli, Enterokoki kałowe) - warunkowa przydatności wody do spożycia-
  - NIDA – (ogólna liczba bakterii)
  - wodociąg Gminy Iwkowa (ogólna liczba bakterii)
  - wodociąg zakładowy Browar Okocim (bakterie grupy coli)

Wszczęto również postępowanie administracyjne odnośnie przekroczeń wartości

dopuszczalnej dla parametru chloroform (wodociąg zakładowy Browar Okocim, NIDA) jak również dla wodociągu Szczurowa (Mangan, Mętność, jon amonowy) na skutek natychmiastowego wdrożenia działań naprawczych i otrzymania prawidłowych wyników badania wody postępowanie umorzono.

We wszystkich przypadkach naruszeń higienicznych związanych z jakością wody zostało wszczęte postępowanie administracyjne przez PPIS oraz podejmowane działania naprawcze przez administratorów wodociągów. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych i powtórnych badaniach wody stwierdzono jej przydatność do spożycia.

5.3 Miejsca rekreacji wodnej:

- a) liczba kąpielisk- 0, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli -1,
- b) liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych ww. obiektów -1
- c) liczba wydanych ocen o przydatności/braku przydatności wody do kąpieli -3
- d) liczba pobranych próbek wody w ramach nadzoru sanitarnego - 2

5.4 Pływalnie

- a) liczba pływalni: kryte -1, odkryte-1;
- b) liczba skontrolowanych pływalni 2 (kryta, odkryta) brak uchybień sanitarno-higienicznych, w obu przypadkach prowadzono postępowania w związku z pogorszeniem jakości wody przeznaczonej dla kąpieli (przekroczenia dotyczyło ogólnej liczby bakterii w 36oC po 48h)
- c) liczba pobranych próbek wody na pływalniach - 7;
- d) liczba wydanych ocen rocznych pływalni – 1 (dla pływalni krytej, w roku 2023 za rok 2022r.) oraz 1 dla pływalni odkrytej po sezonie kąpielowym (sezon kąpielowy w 2023 trwał od 1 lipca do 31 sierpnia)
- e) liczba wydanych decyzji administracyjnych w zakresie kwestionowanej jakości wody 2;

5.5 Legionella:

- a) liczba obiektów, w których pobrano próbki - 10;
- b) liczba pobranych próbek do badań - 45;
- c) liczba próbek oraz liczba obiektów, w których stwierdzono przekroczenia z podziałem na skażenie: 3 obiekty, w którym stwierdzono skażenie, w jednym- dwukrotnie (7 próbek na 8 skażenie średnie), w pozostałych 2 obiektach odnotowano skażenie- 5 próbek o średnim skażeniu i 1 próbka o wysokim skażeniu na 8 kontrolowanych próbkach).
- d) liczba wydanych decyzji administracyjnych- 9;
- e) 4 postępowania w sprawie przekroczeń bakterii z rodziny Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej (4 decyzje nakazowe, 4 decyzje wygaszające, 1 decyzja zmieniająca)

5.6 Obiekty użyteczności publicznej:

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizując swoje zadania czuwa nad przestrzeganiem wymagań higieniczno-sanitarnych w trakcie świadczonych usług w obiektach użyteczności publicznej. Jest to obszerna i zróżnicowana grupa obiektów, do której zalicza się m.in. domy pomocy społecznej, noclegownie, obiekty świadczące usługi noclegowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, placówki kulturalno-widowiskowe, obiekty sportowe, ustępy publiczne, cmentarze, transport osobowy, ośrodki wypoczynkowe, a także tereny rekreacyjne.

- liczba obiektów w ewidencji - na rok 2023 r - 400;
- liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych – 232 kontrole (177 kontroli z bieżącego nadzoru sanitarnego, 24 nadzorów nad ekshumacją zwłok, 5 interwencyjnych, 26 kontroli odbiorowych)
- stwierdzone nieprawidłowości w ramach bieżącego nadzoru - 4;
- liczba wydanych decyzji administracyjnych – 4 wszczęcia postępowania zakończone decyzjami o umorzeniu na skutek usunięcia nieprawidłowości w kontrolowanym obiekcie;
- nałożone mandaty karne-liczba oraz kwota – brak nałożonych mandatów
- postępowanie egzekucyjne- brak

Stwierdzone nieprawidłowości przedstawiono w poniższym zestawieniu.

- Mobilne usługi fryzjerskie – 1- brak opracowanych procedur mycia i dezynfekcji narzędzi wielokrotnego użytku oraz postępowania zapewniającego ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, postępowanie zakończone decyzją płatniczą.
- Zakłady Kosmetyczne -3 obiekty – nieprawidłowości dotyczyły stosowania kosmetyków po upływie terminu ważności (2 obiekty), nieprawidłowości podczas wykonywania dezynfekcji narzędzi (1), nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami medycznymi (1).

Wobec powyższego wydawano zalecenia pokontrolne, wszczęto 4 postępowania administracyjne, zakończone 4 decyzjami umarzającymi wydanymi na skutek usunięcia nieprawidłowości w kontrolowanych obszarach oraz naliczono 4 decyzje płatnicze za kontrolę sanitarną ze stwierdzonymi uchybieniami .

Stan sanitarny pozostałych obiektów użyteczności publicznej zgodnie z drukiem MZ-46 oceniono jako dobry.

W 2023 r. do PPIS w Brzesku wpłynęło 8 wniosków od sygnalistów dotyczących stanu sanitarnego, z których 2 przekazano innym organom zgodnie z ich właściwością rzeczową i

miejscową, natomiast 6 wniosków dotyczyły obszaru zadaniowego Sekcji Nadzoru Higieny Komunalnej i zostały one załatwione we własnym zakresie. Rzeczowe wnioski dotyczyły nieprawidłowości podczas świadczenia usług fryzjerskich, kosmetycznych, nieprawidłowości w chowaniu zmarłych, złego stanu sanitarnego: wychodka na prywatnej posesji, gryzoni w piwnicach bloku mieszkalnego jak również hałasu wytwarzanego przez przelatujące samoloty.

Wnioski:

- W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu brzeskiego wzrasta w sposób zauważalny standard obiektów użyteczności publicznej, zwłaszcza wyposażenia bazy noclegowej w obiektach świadczących usługi hotelarskie i inne tego typu obiekty oraz wyposażenia zakładów świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej. Gospodarka odpadami komunalnymi, ściekowymi jest w tych obiektach prowadzona w sposób prawidłowy.
- Właściciele placówek wykonują wydane nakazy i zalecenia w większości zgodnie z określonym terminem.
- Wszystkie gminy powiatu brzeskiego są zwodociągowane. Ogółem korzysta z wodociągu około 75% ludności, pozostała część ludności korzysta z własnych studni przydomowych.
- Corocznie następuje spadek liczby indywidualnych ujęć wodnych w obiektach użyteczności publicznej. Na ogół są to wodociągi produkujące poniżej 10 m³/dobę lub zaopatrzone mniej niż 50 osób. Stanowią one źródło zaopatrzenia w wodę dla zakładów produkcyjnych żywności, szkół przedszkoli, obiektów o charakterze turystyczno-wypoczynkowym, a zlokalizowanych w miejscowościach nie posiadających sieci wodociągowych.

6. HIGIENA PRACY

6.1 Warunki środowiska pracy oraz nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w tym produkty biobójcze kosmetyki.

Warunki pracy, to zagadnienie bardzo ważne z punktu widzenia zdrowia społeczeństwa. Działalność w zakresie higieny pracy skupiona jest przede wszystkim na ochronie zdrowia pracujących przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiska pracy w celu zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych. Realizacja tego zadania odbywa się poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego, w ramach którego prowadzone są kontrole zakładów pracy pod kątem przestrzegania przepisów dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, m.in. ogólnych warunków BHP, badań profilaktycznych pracowników, badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy, oceny ryzyka

zawodowego, zapewnienia środków ochrony zbiorowej oraz indywidualnej.

Ponadto do zakresu działania Sekcji Nadzoru Higieny Pracy (SNHP) PSSE w Brzesku w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących:

- przestrzegania, przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1203, z późn. zm.), obowiązków wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych;
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 852), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r., określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;
- zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie;
- wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
- przestrzegania przepisów ustawy z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych (Dz.U. poz. 2227) oraz przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych (wersja przekształcona) (Dz.Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 59, z późn. zm.1)) w zakresie przestrzegania obowiązku prawidłowego oznakowania, o którym mowa w art. 19 tego rozporządzenia.

W 2023 r. w powiecie brzeskim skontrolowano ogółem 156 zakładów pracy/firm, w których ogółem przeprowadzono 179 kontroli

Prowadzone czynności kontrolne dotyczyły warunków pracy w zakresie ogólnych warunków BHP oraz oceny narażenia zawodowego pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy (chemiczne, fizyczne, rakotwórcze, biologiczne), jak również przestrzegania przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących prekursorów narkotykowych kat. 2 i 3, produktów biobójczych, substancji chemicznych i ich mieszanin oraz produktów kosmetycznych (w tym pobór próbek kosmetyków w zakresie i zgodnie z grafiką wskazanym przez WSSE w Krakowie). Ponadto odbiory.

W 2023 r. w ewidencji SNHP terenu powiatu brzeskiego znajdowało się 806 obiektów, w których przeprowadzono wspomniane już 179 kontroli. W wyniku tych kontroli w 13 zakładach stwierdzono nieprawidłowości – wprowadzanie do obrotu produktów kosmetycznych w związku z zawartością substancji zakazanych, brak aktualnych wyników pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy, warunki techniczne pomieszczenia pracy, brak przekazania do MPWIS informacji o czynnikach rakotwórczych i mutagennych za 2022 r. Ponadto w jednej z pobranych do badań próbek kosmetyków stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne.

W ramach nadzoru nad kosmetykami pobrano do badań 14 próbek kosmetyków – w kierunku mikrobiologii i fizykochemii.

6.2 Choroby zawodowe

W I półroczu 2023 r. prowadzono 44 postępowania w spr. chorób zawodowych. W ich wyniku, na terenie powiatu brzeskiego, stwierdzono 20 chorób zawodowych, czyli uznano, że choroba jest wynikiem szkodliwego oddziaływania czynników środowiska pracy (18 - zakażenie wirusem SARS-CoV-2 w miejscu pracy – poz. 26 wykazu, 2 - przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat). Od jednej decyzji (covid-19) odwołał się pracodawca - decyzja została utrzymana w mocy przez MPWIS.

Nie stwierdzono 6 przypadków choroby zawodowej, czyli nie uznano, że choroba jest wynikiem szkodliwego oddziaływania czynników środowiska pracy (2 - zakażenie wirusem SARS-CoV-2 w miejscu pracy - poz. 26 wykazu chorób zawodowych; 2 - przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym – poz. 15 wykazu, 1 – zaćma – poz. 25 wykazu, 1 – zespół wibracyjny – poz. 22 wykazu).

9 postępowań nadal jest w toku (zakażenie wirusem SARS-CoV-2 w miejscu pracy 4 – przypadki, zespół cieśni w obrębie nadgarstków – 1 przyp., zapalenie okołostawowe barku - 1, kontaktowe zapalenie skóry z podrażnienia - 1, alergiczne kontaktowe zapalenie skóry - 1, borelioza - 1).

Ponadto PPIS w Brzesku uczestniczył w 9 postępowaniach prowadzonych przez innych PPIS (w ramach pomocy prawnej).

7. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Obszar działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego (zns) koncentruje się na realizacji zadań nakreślonych w czterech głównych kategoriach, które zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, tworzą:

- 1) opiniowanie projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
  - 1a) uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- 2) uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
  - a) budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych,
  - b) nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie;
- 3) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych oraz środków komunikacji lądowej;
- 4) inicjowanie przedsięwzięć oraz prac badawczych w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

7.1. Uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W pięciu przypadkach dokonano uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko, opracowywanych dla projektów gminnych przedsięwzięć, podlegających strategicznym ocenom oddziaływania na środowisko. Ponadto przygotowano jedno uzgodnienie dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obejmującego obszary położone w gminie Brzesko. Jednokrotnie opiniowano projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przedłożone do zaopiniowania przez gminę Dębno.

Ponadto działając w oparciu o kompetencje wynikające z ustawy z dnia 2 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, pięćdziesięciu jeden zns opracowywał stanowiska w kwestii oceny konieczności nałożenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia, w żadnym z przypadków nie rekomendując zasadności przeprowadzenia oceny środowiskowej.

Działając na podstawie art. 3 pkt 1a ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej

Inspekcji Sanitarnej, w związku z art. 53 ust. 4 pkt 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dokonano pozytywnego uzgodnienia siedmiu projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz czterech projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Uzgodnień o jakich mowa wyżej dokonywano każdorazowo w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Uzgodnień dokonano na wniosek Burmistrza Czchowa, reprezentującego jedną z czterech gmin powiatu brzeskiego, nieposiadających planu zagospodarowania przestrzennego, pokrywającego cały przynależy jej administracyjnie obszar.

7.2. Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W okresie sprawozdawczym brzeski nadzór zapobiegawczy dokonał siedemnastu uzgodnień dokumentacji projektowej obiektów użyteczności publicznej, oceniając zgodność zaproponowanych w niej rozwiązań architektoniczno-budowlanych z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi. W trzech przypadkach opiniowano stan sanitarny istniejących budynków użyteczności publicznej, uzgadniając możliwość uruchomienia w nich działalności o charakterze handlowo-usługowym.

Czterokrotnie opiniowano warunki sanitarne, związane z organizacją imprez masowych w gminie Brzesko i gminie Szczurowa.

7.3. Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzesku, zgodnie z kompetencją umocowaną w art. 56 ust.1 Prawa budowlanego oraz art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej uczestniczył czynnie, w tym poprzez podjęte działania kontrolne i wydane stanowiska, w dopuszczeniu do użytkowania czterdziestu czterech obiektów budowlanych z sześćdziesięciu jeden ogółem zgłoszonych przez inwestorów, głównie obiektów oraz budynków o przemysłowym i usługowym przeznaczeniu. Przeprowadzone w obiektach oględziny każdorazowo potwierdzały zgodność zrealizowanych prac budowlanych z zatwierdzonymi projektami, szczególnie w obszarach odnoszących się do aspektów sanitarnych związanych z ich użytkowaniem, a wprowadzane w toku prac budowlanych, zmiany do pierwotnych wersji projektów budowlanych, nie kolidowały z wymaganiami higieniczno-zdrowotnymi.

W związku z prowadzonymi postępowaniami w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 53 kontrole. W istotnej liczbie przypadków w przeprowadzanych kontrolach współuczestniczył przedstawiciel właściwej sekcji nadzoru bieżącego.

7.4. Współpraca organami administracji państwowej i samorządowej.

Współpraca z lokalnymi organami administracji państwowej oraz samorządowej układała się poprawnie. Odpowiednio do bieżących potrzeb prowadzono regularne konsultacje z wydziałami ochrony środowiska organów samorządowych. Dla potrzeb usprawnienia obsługi stron i przyspieszenia terminów w podejmowaniu rozstrzygnięć administracyjnych, kopie opinii sanitarnych wydawanych w trybie art. 56 Prawa budowlanego przesyłano do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Ścisłe współpracowano z przedstawicielami Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, szczególnie w zakresie koordynacji terminów kontroli obiektów zgłaszanych do użytkowania przez Inwestorów, jak też wymiany informacji pokontrolnych.

7.5. Działania o charakterze konsultacyjnym i prewencja sanitarna.

Integralnym elementem działalności zns jest prowadzone poradnictwo sanitarne w zakresie szeroko pojętej prewencji sanitarnej, jak również bieżące konsultacje koncepcji projektowych, dokonywane wspólnie z zainteresowanymi stronami – projektantami i inwestorami, i które prowadzone są na etapie poprzedzającym ich późniejsze, formalne przedłożenie do uzgodnienia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzesku. Podstawową zaletą takiej formy poradnictwa jest możliwość uniknięcia przez zainteresowanych zastosowania wadliwych rozwiązań projektowych w planowanych obiektach, również takich które poprzez rażące naruszanie wymagań higieniczno-zdrowotnych, czy też uznanych i obowiązujących w praktyce projektowej standardów sanitarnych, powodowałyby niemożność ich pozytywnego uzgodnienia przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w konsekwencji powyższego rodził niepotrzebną zwłokę czasową na etapie ubiegania się przez inwestora o uzyskanie pozwolenia na budowę.

8. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Dane z programów zdrowotnych dotyczą roku szkolnego 2022/23- II półrocze i 2023/2024- I półrocze.

Obserwując i monitorując bieżące potrzeby zdrowotne społeczeństwa powiatu brzeskiego oraz działając wedle zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia i Ministerstwa Zdrowia, komórka Oświaty Zdrowotnej PSSE w Brzesku wykonuje działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych w myśl ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Działania podejmowane w ramach Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w 2023 roku:

8.1. Inicjowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie kampanii zdrowotnych oraz 11 programów profilaktycznych na terenie

przedszkoli, szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych powiatu:

- „Czyste Powietrze Wokół Nas” – program edukacji antynikotynowej adresowany do przedszkolaków.

W roku szkolnym 2022/23 program realizowało 8 placówek przedszkolnych. Działaniami programowymi objętych było 273 dzieci.

W obecnym roku szkolnym (2023/2024) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 8 przedszkoli w tym 498 dzieci.

- „Skąd Się Biorą Produkty Ekologiczne” – ogólnopolski program edukacyjny skierowany dla przedszkolaków opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W roku szkolnym 2022/2023 wzięło udział 9 przedszkoli. Działaniami programowymi było 428 dzieci.

W obecnym roku szkolnym (2023/2024) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 18 przedszkoli w tym 650 uczniów.

- „Nie Pal Przy Mnie Proszę” – program edukacji antynikotynowej adresowany do uczniów klas I-III szkół podstawowych.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowało 8 szkół podstawowych. Działaniami programowymi było zostało 307 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2023/2024) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 19 szkół podstawowych w tym 761 uczniów

- „Znajdź Właściwe Rozwiązanie” – program edukacji antynikotynowej adresowany do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowały 3 szkoły podstawowe.

Działaniami programowymi objętych było 228 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2023/2024) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 14 szkół podstawowych w tym 547 uczniów.

- „Bieg Po Zdrowie” – program edukacji antynikotynowej adresowany do uczniów klas IV szkół podstawowych.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowało 5 szkół podstawowych. Działaniami programowymi objętych zostało 148 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2023/2024) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 10 szkół podstawowych w tym 214 uczniów.

- „Trzymaj Formę” program profilaktyczny o zdrowym odżywianiu i aktywności fizycznej adresowany do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowało 7 szkół podstawowych w tym 386 uczniów. Działaniami programowymi objętych zostało 657 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2023/2024) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 27 szkół podstawowych w tym 1450 uczniów.

- „ARS, czyli jak dbać o miłość?” - program edukacyjny zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

W roku szkolnym 2022/2023 nie było szkół zaangażowanych w program.

W obecnym roku szkolnym (2023/2024) wzięcie udziału w programie zadeklarowały 3 szkoły ponadpodstawowe w tym 481 uczniów.

- „Wybierz Życie Pierwszy Krok” program profilaktyki raka szyjki macicy skierowany do klas VIII SP oraz klas I szkół ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2022/2023 nie było szkół zaangażowanych w program.

W obecnym roku szkolnym (2023/2024) wzięcie udziału w programie zadeklarowały 4 szkoły (2 podstawowe i 2 ponadpodstawowe) w tym 151 uczniów.

- „Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania HIV”.

W roku szkolnym 2022/2023 nie było szkół zaangażowanych w program.

W obecnym roku szkolnym (2023/2024) wzięcie udziału w programie zadeklarowały 3 szkoły (2 podstawowe i 1 ponadpodstawowa) w tym 252 uczniów.

- „Znamie! Znam je?” - program wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka skierowany do uczniów klas 8-myh szkół podstawowych oraz 1-wszych klas szkół ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowało 5 szkół. Działaniami programowymi objętych zostało 141 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2023/2024) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 16 szkół (2 podstawowe i 1 ponadpodstawowa) w tym 1199 uczniów.

- „Podstępne WZW”- program wiedzy z zakresu profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowała 1 szkoła. Działaniami programowymi objętych było 130 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2023/2024) wzięcie udziału w programie zadeklarowały 3 szkoły ponadpodstawowe w tym 220 uczniów.

8.2. Realizowanie kampanii społecznych w obszarze profilaktyki chorób i promocji zdrowia, poprzez aktywny udział i aktywizacje środowisk w ramach obchodów m.in.:

- „Bezpieczne Ferie”.

Interwencja nieprogramowa mająca na celu przekazanie podstawowych informacji dotyczących bezpieczeństwa młodych ludzi przebywających na feriach. W tym celu pracownik

oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przygotował prezentację multimedialną poruszającą między innymi: zasady bezpiecznego korzystania ze stoków narciarskich, lodowisk, cyberbezpieczeństwa, zagrożenia związane z zabawą na świeżym powietrzu (odmrożenia, niebezpieczne zamrożone zbiorniki wodne, urazy podczas zjazdów na sankach i nartach w miejscach do tego nie przeznaczonych) itp. W prezentacji oraz pogadance wzięło udział 14 grup dzieci/młodzieży w wieku między 7-16 lat tj. 449 osób.

- Obchody „Światowego Dnia Zdrowia”

Tegoroczny światowy dzień zdrowia przebiegał pod hasłem „Zdrowie Dla Wszystkich”. Z tego względu pracownik oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przygotował prezentację multimedialną dotyczącą podstaw zdrowego funkcjonowania dedykowaną najmłodszym (przedszkole). Prezentacja zawierała takie informacje jak zasady zdrowego odżywiania, higiena snu, higiena osobista, ruch na świeżym powietrzu, mądre korzystanie z multimedii. W zajęciach udział wzięły 3 placówki przedszkolne tj. 93 przedszkolaków.

- Konkurs plastyczny „Szczepienia Ratuja Życie”.

Adresatami autorskiego konkursu byli uczniowie 5-tych i 6-tych klas szkół podstawowych. Przedmiotem pracy konkursowej było wykonanie komiksu dotyczącego korzyści płynących ze szczepień oraz niebezpieczeństw związanych z ich zaniechaniem. Do konkursu zgłoszonych zostało 5 prac z czego wyłoniono trójkę laureatów. Zwycięzcom wręczono nagrody rzeczowe.

- Obchody „Europejskiego Tygodnia Szczepień.”

W ramach obchodów Europejskiego Tygodnia Szczepień pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia odwiedził 4 placówki przedszkolne w celu przeczytania fragmentów książki o „Dzielnym niedźwiadku Szczepanie”, maskotce, której zadaniem było wspieranie dzieci przychodzących do szczepienia. Dzieci dowiedziały się, jak ważną rolę dla naszego zdrowia odgrywają szczepienia i że nie należy się ich bać. W zajęciach uczestniczyło 150 przedszkolaków.

- Obchody dnia dziecka BOSiR

Podczas zorganizowanego przez BOSiR obchodów „Dnia Dziecka” przygotowano stoisko opatrzone w namiot Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej gdzie przygotowano interesujące materiały przeznaczone dla konkretnych grup wiekowych. Dla najmłodszych dostępne były malowanki profilaktyczne i drobne upominki, dla trochę starszych quiz profilaktyczny, którego zwycięzcy otrzymali nagrody, natomiast osoby dorosłe mogły zmierzyć ciśnienie oraz zjeść jabłko opatrzone naklejką z logiem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzesku i hasłem „Jabłko zamiast papierosa”. Ponadto dla chętnych udostępniono materiały profilaktyczne w postaci ulotek informacyjnych.

- „Bezpieczne wakacje”

Interwencja nieprogramowa skierowana do młodych ludzi odbywających letniska zorganizowane na terenie powiatu brzeskiego. Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadził 7 pogadanek (7 grup odbywających letniska) z prezentacją autorskich materiałów graficznych i przeprowadzeniem ciekawych doświadczeń oraz dystrybucją materiałów profilaktycznych. W przedsięwzięciu wzięło udział 151 młodych ludzi w wieku między 4 a 15 lat. Dzieci i młodzież dowiedzieli się między innymi jak dbać o higienę rąk i dlaczego warto, jakie są podstawy zachowania bezpieczeństwa podczas burzy, co należy zrobić aby uchronić się przed kleszczami, zasady bezpiecznego korzystania z kąpieli słonecznych i wodnych, bezpieczeństwo w sieci i w kontaktach z obcymi.

- „Przygotowania do nowego roku szkolnego”

Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia spotkał się z przedstawicielami 5 szkół podstawowych w celu prezentacji programów edukacyjnych koordynowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Brzesku. Interwencja skierowana było do nowo powołanych osób na stanowiska dyrektorskie.

- Zapoznanie dyrektorów szkół ponadpodstawowych z ofertą programową PSSE w Brzesku.

Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia spotkał się z przedstawicielami wszystkich szkół ponadpodstawowych powiatu brzeskiego (6 spotkań) celem przedstawienia oferty programowej dedykowanej tego rodzaju placówkom. Na spotkaniu omówione zostały założenia programów, dostępne materiały i ogólne wytyczne do ich prowadzenia. Efektem powyższych spotkań było zaangażowanie się wszystkich placówek w poszczególne oferowane programy (łącznie 12 zgłoszeń).

- Kampania „Ja już! A ty?” (nowotwory piersi)

W ramach kampanii na rzecz propagowania profilaktyki nowotworów piersi Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia spotkał się z młodzieżą dwóch szkół ponadpodstawowych w celu przeprowadzenia autorskiej prezentacji przybliżającej problem profilaktyki nowotworów piersi (zachorowalność na nowotwory piersi w Polsce i na świecie w przeciągu ostatnich 5 lat, samobadanie piersi, diagnostyka, sposoby leczenia i ich skuteczność, problemy związane z leczeniem nowotworów piersi w Polsce, fakty i mity na temat raka piersi) oraz rozdystrybuował materiały własne (ulotka z instrukcją samobadania piersi). Ponadto przygotował pisma zapraszające do włączenia się w kampanię i przesłał je do szkół, jednostek samorządu terytorialnego oraz placówek medycznych.

- Konkurs wiedzy dotyczący raka szyjki macicy „Wiedza przepustką do zdrowia”

Drugi konkurs zorganizowany przez dział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia „Wiedza przepustką do zdrowia” dotyczył profilaktyki raka szyjki macicy i nawiązywał do programu

edukacji zdrowotnej „Wybierz życie- pierwszy krok”. Konkurs miał formę testu jednokrotnego wyboru i był skierowany do uczniów klas ósmych szkół podstawowych oraz uczniów klas 1-wszych szkół średnich. W wydarzeniu wzięło udział 11 młodych ludzi. Wyłoniono 4 laureatów, którzy otrzymali cenne nagrody sponsorowane przez Starostę Powiatu Brzeskiego.

- Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu.

W ramach Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadził prezentację dotyczącą szkodliwości i zagrożeń związanych z paleniem tytoniu. Odbiorcami prezentacji było 240 uczniów Zespołu Szkół Technicznych i Branżowych. Po wysłuchaniu prezentacji uczniowie mieli okazję również zbadać poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu za pomocą smokelyzera.

- Prezentacja dotycząca szkodliwości energetyków.

Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wygłosił prezentację dotyczącą szkodliwego wpływu napojów energetycznych na zdrowie człowieka, w szczególności młodego. Wydarzenie skierowane było do uczniów klas 5 i 6 Szkoły Podstawowej nr 3 w Brzesku (ok 90 osób). Prezentacja nawiązywała do zmiany przepisów obowiązujących od 1-go stycznia 2024 roku dotyczących zakazu sprzedaży napojów energetycznych osobom nieletnim.

9. PUNKT PRZYJMOWANIA PRÓBEK I WYDAWANIA WYNIKÓW

PPPiWW jest komórką organizacyjną Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzesku.

Podstawową działalnością komórki jest:

9.1. Przyjmowanie próbek:

- kału oraz wymazów z kału do badań w kierunku nosicielstwa pałeczek Salmonella sp. i Shigella sp. od osób:
  - objętych nadzorem epidemiologicznym (nadzorowych)
  - prywatnych (w celu wydania orzeczenia do celów sanitarno-epidemiologicznych)
- wody:
  - w kierunku przydatności wody do spożycia z wodociągów publicznych, lokalnych oraz studni,
  - basenowej,
  - ciepłej użytkowej w kierunku bakterii z rodzaju Legionella sp.
- próbek żywnościowych.

9.2. Wydawanie Raportów z badań.

9.3. Koordynowanie poboru próbek z terenu powiatu brzeskiego.

W 2023 roku w PPPiWW przyjął i przekazał do Laboratorium WSSE Kraków następujące ilości

próbek (na podstawie druków MZ-45 i rejestru próbek):

- kału i wymazów z kału

NADZÓR razem	639
Uczeń	309
Chory	0
Ozdrowieniec	81
Osoba ze styczości	135
Nosiciel	114
ZLECONE	1917
IŁOŚĆ PRÓB RAZEM	2556

- wody wg zakresu badawczego

Monitoring kontrolny(Grupa A)	61
Monitoring przeglądowy(Grupa B)	10
Basen	9
Ciepła użytkowa	45
Próbki interwencyjne(doraźne)	0
RZEKA	1
Kąpielisko	1
Razem	127

- próbek żywnościowych wg kierunku badań

Mikrobiologia	70
Metale	16
Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe	2
Substancje dodatkowe	12
WWA	6
Żywność wzbogacona	2
Witaminy i inne żywieniowe	4
MCPD	1
GMO	4
Kryteria czystości	2
Kontakty z żywnością	8
Akrylamid	0
Kosmetyki	0
Radiologia	1
Doraźne	7

Znakowanie	0
Kwas erukowy	1
Azotany	2
Mikotoksyny	10
Pestycydy	8
RAZEM	164

10. OGÓLNA OCENA STANU SANITARNOHIGIENICZNEGO POWIATU I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ :

Stan sanitarno-higieniczny powiatu brzeskiego w 2023 roku utrzymywał się na poziomie **dobrym**. Sytuacja epidemiologiczna – **pomyślna**.